

Remissvar till betänkandet Speciallivsmedel till barn inom öppen hälso- och sjukvård (SOU 2023:71)

Hälso- och sjukvårdsutskottet 21 maj 2024
Regionstyrelsen 5 juni 2024

Eva Jadeling, hälso- och sjukvårdsstrateg

Region Halland

Bakgrund

- Region Halland har fått möjlighet att inkomma med remissvar på betänkandet av utredningen om subventionering av speciallivsmedel till barn. Sista svarsdag: 27 juni 2024
- Barn med vissa sjukdomar kan ha svårt att täcka sitt energi- och näringsbehov med vanlig mat och behöver därför särskilda livsmedel för att få rätt näringsinnehåll i sin kost.
- Vid andra sjukdomar kan komponenter i den normala kosten framkalla eller förvärra sjukdomen eller sjukdomens symtom, t.ex. allergier
- Subventionerat pris författningsreglerades år 1980, har i stort sett inte förändrats sedan dess
- Regeringsuppdrag till särskild utredare: översyn och utvecklingsförslag för fr att skapa en jämlik och ändamålsenlig tillgång till livsmedel för barn utifrån medicinska behov
- Region Halland har redan för några år sedan haft ett utvecklingsarbete – Regionfullmäktiges beslut den 28 april 2021 om att förskrivning av speciallivsmedel för barn ska ske ur upphandlat sortiment på samma sätt som för patienter från 16 år samt kontantbidrag vid celiaki (eller om patienten så önskar livsmedelsanvisning)

Förslaget och dess konsekvenser

- Barnen inte längre kan hämta ut speciallivsmedel på öppenvårdsapoteken för subventionerat pris
- Livsmedlen tillhandahållas och distribueras istället endast i regionernas egen regi eller med hjälp av en eller flera leverantörer som upphandlats av regionerna
- Apoteken får fortsätta sälja speciallivsmedel, men då får barnet/dess förmyndare betala fullt pris för produkten
- Åldersgränsen för subventionerade speciallivsmedel höjs från 16 år till 18 år vilket är positivt för patienten – kan få effekt på kostnaderna/ersättningen i regionen (se nästa bild)
- Egenavgiften höjs från 120 kr/köptillfälle för högst 90 dagars förbrukning till 0,004 prisbasbelopp/månad. Motsvarar 210 kr per månad (pbb 2023)
- Det är det medicinska behovet som kommer att styra, inte en diagnoslista

Den sammanvägda bedömningen är att förslaget kommer att öka tillgängligheten till speciallivsmedel för barn och bidra till en mer jämlik tillgång för barn med olika medicinska behov.

Region Halland har redan gått över till att distribuera nutritionsprodukter även till barn.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Höjning av åldersgränsen från 16 år till 18 år innebär en utökning av antal patienter vilket kan få effekt på kostnaderna.

- En kostnadsökning för regionen med ungefär 560000 kr/år gällande patienter med celiaki
- En ökad intäkt med ungefär 210000 kr/år gällande de andra patienterna som är i behov av speciallivsmedel, räknat med en egenavgift på 210 kr/patient. (Minskad intäkt med ca. 150000/år pga. att åldersgränsen ändras och ökad intäkt med ca. 360000 kr/år pga. den högre egenavgiften.)
- Sammanlagt kostnadsökningen ungefär 350000 kr/år

Förändringarna kan också medföra att ersättningen inom regionen behöver ses över framöver.

Yttrandet

- Generellt positiv inställning
- Möjlig nackdel med att helt lägga över ansvaret för tillhandahållande av speciallivsmedel på regionerna och att inte kravställa ett visst tillhandahållande via apotek - minskad flexibilitet i de fallen där familjen/barnet vistas på andra orter än hemort/region, inte minst skulle barn i högspecialiserad vård drabbas.
 - höga upphandlingskostnader
 - svårt att uppskatta hur mycket ska upphandlas,
 - miljö
- Ytterligare utredning behövs och möjlighet till vissa undantag behöver diskuteras på nationell nivå
- Regionen vill fortsätta med kontantbidrag till barn med celiaki. Samtidigt, eftersom näringslivet har ökat sitt ansvar för att erbjuda livsmedel till ett överkomligt pris för patienter med vissa medicinska tillstånd, till exempel celiaki eller laktosintolerans, bör det regelbundet granskas vilka medicinska behov som ska ge rätt till subventionerade speciallivsmedel.
- Pga. de ökade utgifterna för patienterna bör diskussioner om möjlighet till en (del)finansiering med statsbidrag föras gällande speciallivsmedel för barn
- Fördelar med att i stället för en diagnos ska patientens medicinska behov styra förskrivning av speciallivsmedel för barn men risk för indikationsglidning – viktigt att regionerna har samsyn kring dessa frågor
- Fördelar med att inrätta ett nytt nationellt programområde för nutrition inom kunskapsstyrningen

Förslag till beslut

Regionstyrelsens hälso- och sjukvårdsutskott föreslår regionstyrelsen att besluta att

- översända föreliggande remissvar till Regeringskansliet.

Region Halland

Tabell, text

Rubrik	Rubrik	Rubrik	Rubrik
Text	Text	Text	Text
Text	Text	Text	Text
Text	Text	Text	Text
Text	Text	Text	Text
Text	Text	Text	Text
Text	Text	Text	Text
Text	Text	Text	Text
Text	Text	Text	Text